

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ГЕРМАНСЬКІ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ (ПЕРЕКЛАД ВКЛЮЧНО)»**

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

за спеціальністю В11 Філологія (за спеціалізаціями)

Спеціалізація: В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська»

галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Кваліфікація: магістр філології за спеціалізацією В11.041 Германські мови та
літератури (переклад включно), перша – англійська

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

_____ С.М. Шкарлет

(протокол № __ від __ ____ 202__ р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01 вересня 2026 р.

Ректор _____ О.О. Новомлинець

(наказ № ____ від __ ____ 202__ р.)

ПЕРЕДМОВА

Розроблено проєктною групою у складі:

1. Литвин С.В., к.пед.н., доцент, завідувачка кафедри іноземної філології, керівник проєктної групи (гарант);
2. Пікун Л.В., к.філол.н., доцент, доцент кафедри іноземної філології;
3. Росстальна О.А., к.філол.н., доцент, доцент кафедри іноземної філології;
4. Сікалюк А.І., к.пед.н., доцент, доцент кафедри іноземної філології;
5. Щербак О.М., к.філол.н., доцент, доцент кафедри іноземної філології.

Розроблено на основі Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20.06.2019 р. № 871.

1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності В11 «Філологія» (за спеціалізаціями)

1- Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Національний університет «Чернігівська політехніка» Навчально-науковий інститут природокористування та гуманітарних наук Кафедра іноземної філології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Другий (магістерський) рівень вищої освіти Кваліфікація: Магістр філології за спеціалізацією В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Германські мови та літератури (переклад включно)»
Тип диплому, обсяг освітньої програми та форма здобуття вищої освіти	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, розрахунковий строк виконання освітньої програми – 1,5 року, форма здобуття освіти – очна (денна)
Наявність акредитації	Планова дата первинної акредитації – 2027 р.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень / другий (магістерський) рівень, EQF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Передумови	Наявність першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Прийом на основі ступеня «бакалавр» здійснюється за результатами єдиного вступного іспиту (ЄВІ) та єдиного фахового вступного випробування (ЄФВВ) в порядку, визначеному законодавством.
Мова (и) викладання	українська, англійська, німецька
Термін дії освітньої програми	До заміни новою
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://op.stu.cn.ua/view/total_view.php
2-Мета освітньої програми	
Метою програми є підготовка фахівців з філології та перекладу, здатних ефективно працювати в багатомовному середовищі, застосовувати сучасні перекладацькі технології, здійснювати усний і письмовий переклад, аналізувати мовні та літературні явища та виконувати дослідження у сфері лінгвістики й перекладознавства.	
3-Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань – В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки». Спеціальність – В11 «Філологія». Об'єктами вивчення та професійної діяльності магістра філології є мови (в теоретичному / практичному, синхронному/ діяхронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному та інших аспектах);

	література й усна народна творчість; жанрово-стильові різновиди текстів; переклад; міжособистісна, міжкультурна та масова комунікація в усній і письмовій формі. Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, у діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації різними мовами. Теоретичний зміст предметної галузі становить система наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять філології. Методи, методики та технології: загальнонаукові та спеціальні філологічні методи аналізу лінгвістичних одиниць, методи і методики дослідження мови і літератури, інформаційно-комунікаційні технології. Інструменти та обладнання: лінгафонний кабінет, комп'ютерна техніка, мережеві системи пошуку та обробки інформації; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; мультимедійне обладнання.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна. Програма спрямована на підготовку фахівців у галузі германської філології та перекладу, здатних застосовувати теоретичні знання та практичні навички у перекладацькій, науковій, комунікативній та освітній діяльності.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Формування професійних компетентностей фахівців з перекладу та філології, що поєднує ґрунтовні знання з лінгвістики, літературознавства та перекладознавства з опануванням сучасних цифрових і перекладацьких технологій, умінням аналізувати дискурси та наративи, досліджувати сучасні літературні процеси й застосовувати комунікативні стратегії в міжкультурній взаємодії. Ключові слова: англійська мова, німецька мова, переклад, цифрові технології, комунікативні стратегії, літературознавство, філологічні концепції, науковий дискурс.
Особливості програми	Програма поєднує лінгвістичну, перекладацьку та цифрову гуманітарну підготовку з акцентом на міжкультурну комунікацію, сучасні перекладацькі технології та розвиток комунікативних стратегій англійською і німецькою мовами.
4- Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Магістр зі спеціальності В11 «Філологія» ОПП «Германські мови та літератури (переклад включно)» здатний виконувати професійні роботи за Державним класифікатором професій ДК 003:2010: 2444.1 - Молодший науковий співробітник (філологія, лінгвістика та переклади); - Науковий співробітник (філологія, лінгвістика та переклади);

	- Науковий співробітник-консультант (філологія, лінгвістика та переклади); - Перекладач (робота з юридичними, технічними, дипломатичними, художніми, фаховими текстами). 2444.2 - Гід-перекладач; - Лінгвіст; - Перекладач; - Перекладач технічної літератури; - Редактор-перекладач; - Філолог.
Подальше навчання	Можливість навчання за програмою третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
5- Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване, самонавчання, проблемно-орієнтоване. Лекції, гостьові лекції, практичні заняття, консультації з викладачами, практика, навчання із застосуванням сучасних електронних засобів дистанційної підтримки процесу підготовки фахівців (система MOODLE, Microsoft Teams 365, лінгафонний кабінет Nibelung-IDL тощо). Самостійна робота здобувача вищої освіти включає: опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, підготовку до практичних занять, контрольних заходів, науково-дослідну роботу, опрацювання вітчизняної та зарубіжної наукової літератури тощо.
Оцінювання	Семестрові екзамени, диференційовані заліки, поточний контроль, захист звіту з практики. Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
6-Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК2. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК5. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

	ЗК11. Здатність проведення досліджень на належному рівні. ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК13. Здатність до ініціативності, відповідальності та навички до превентивного і аварійного планування, управління заходами безпеки професійної діяльності, уміння приймати рішення у складних та непередбачуваних ситуаціях, лідерські якості та знання міжнародних норм і законодавства України у сфері безпеки життєдіяльності населення, системи управління охороною праці та цивільного захисту.
Спеціальні компетентності (СК)	СК1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах. СК2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства. СК3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки. СК4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів. СК5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій. СК6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань. СК7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень. СК8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.
7-Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання (РН)	РН1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення. РН2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами. РН3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі. РН4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування. РН5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших

	професійних груп різного рівня. РН6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації. РН7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці. РН8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства. РН9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації. РН10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів за спеціалізацією B11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська». РН11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних. РН12. Дотримуватися правил академічної доброчесності. РН13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються. РН14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів. РН15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу. РН16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог. РН17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі. РН 18. Забезпечувати гарантії збереження здоров'я і працездатності працівників у виробничих умовах через ефективне управління охороною праці та формування відповідальності за колективну та власну безпеку; використовувати методи превентивного та аварійного планування, керувати заходами з безпеки професійної діяльності, приймати рішення у складних та непередбачуваних ситуаціях, вирішувати професійні завдання з урахуванням вимог цивільного захисту та охорони праці.
--	--

8- Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Реалізація освітньо-професійної програми здійснюється науково-педагогічними представниками, які мають науковий ступінь та/або вчене звання, або підтверджений рівень наукової і професійної підготовки, є провідними фахівцями у відповідній галузі, а також мають необхідний стаж науково-педагогічної роботи. Передбачено залучення закордонних фахівців.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення за освітньо-професійною програмою «Германські мови та літератури (переклад включно)» дозволяє повністю забезпечити навчальний процес протягом всього циклу підготовки здобувачів вищої освіти. Всі лекційні та практичні заняття проводяться в предметних аудиторіях, обладнаних технічними засобами навчання. Лінгафонний кабінет, комп'ютерні лабораторії оснащені сучасними персональними комп'ютерами і підключені до локальної комп'ютерної мережі університету та мають вихід до Internet. Усі приміщення та будівлі знаходяться в задовільному санітарно-технічному стані.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін (робоча програма навчальної дисципліни, силабуси, конспекти лекцій, методичні матеріали для проведення практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти, курсових робіт, завдання для поточного та підсумкового оцінювання знань, перелік рекомендованої літератури тощо) представлено в системі дистанційного навчання MOODLE НУ «Чернігівська політехніка». Для перевірки знань здобувачів вищої освіти розроблені пакети для проведення проміжного контролю для кожної із дисциплін навчального плану. Здобувачі вищої освіти та викладачі можуть використовувати бібліотечно-інформаційну систему, наукову бібліотеку Університету. Інформаційні ресурси бібліотеки за освітньою програмою формуються відповідно до предметної області та сучасних тенденцій наукових досліджень у галузі. Ресурси Наукової бібліотеки НУ «Чернігівська політехніка» доступні через внутрішню та зовнішню мережу.
9- Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Реалізується в університеті відповідно до вимог чинного законодавства та регулюється Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу НУ Чернігівська політехніка». На основі двосторонніх договорів між НУ «Чернігівська політехніка» та закладами вищої освіти України. Процедура визнання результатів навчання за програмами академічної мобільності визначається «Порядком визначення академічної різниці та визнання результатів попереднього навчання в Національному університеті «Чернігівська політехніка».

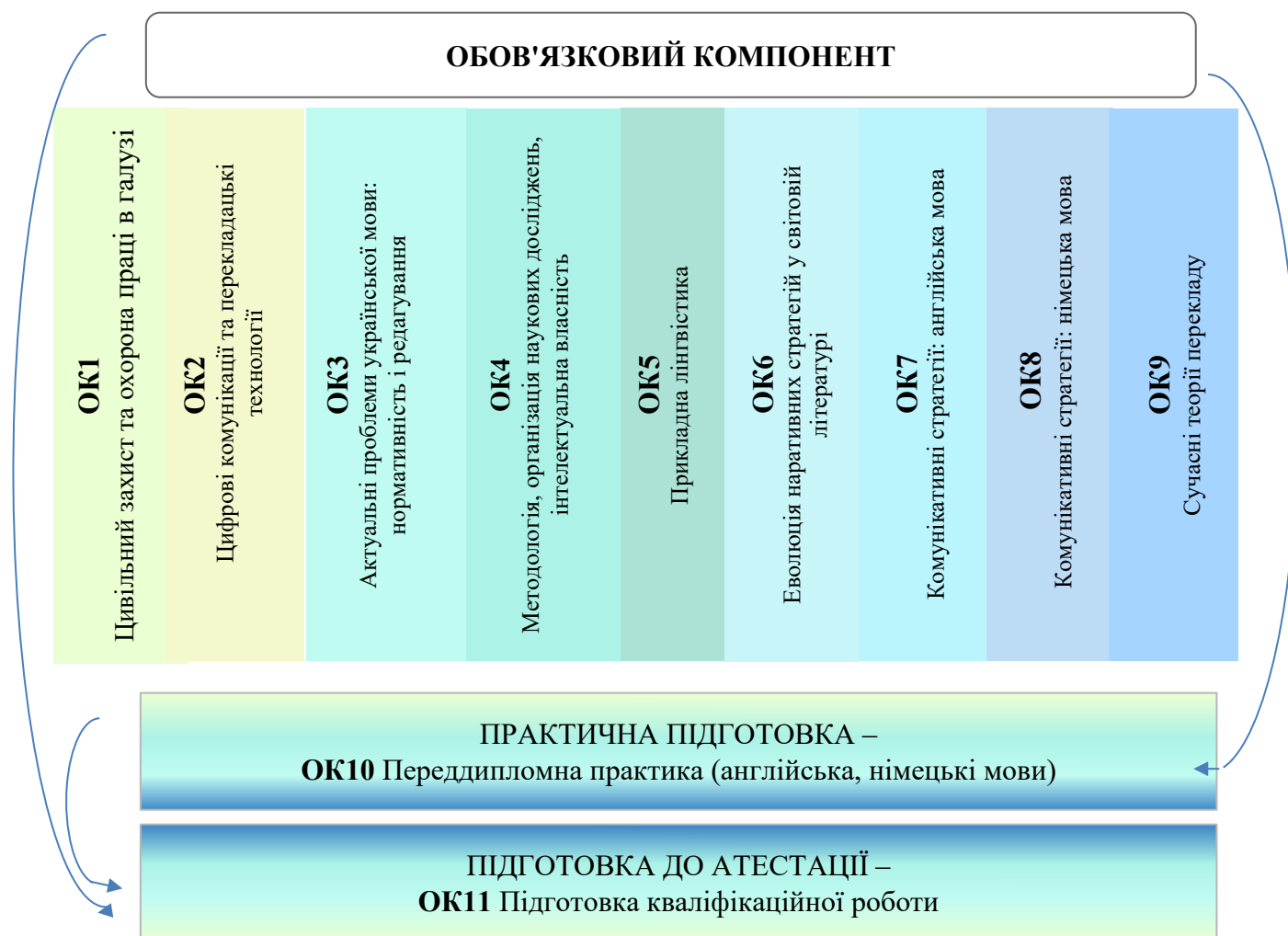
Міжнародна кредитна мобільність	Реалізується в університеті відповідно до вимог чинного законодавства та регулюється Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу НУ «Чернігівська політехніка». На основі двосторонніх договорів між НУ «Чернігівська політехніка» та закладами вищої освіти зарубіжних країн-партнерів. Індивідуальна академічна мобільність можлива за рахунок участі у програмі Еразмус+ та інших програмах.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства, Порядку організації набору та навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства у НУ «Чернігівська політехніка».

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти(роботи), практики, кваліфікаційна робота	Кіль- кість кредитів	Форма підсумково- го контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Цивільний захист та охорона праці в галузі	3	диф. залік
ОК 2	Цифрові комунікації та перекладацькі технології	4	диф. залік
ОК 3	Актуальні проблеми української мови: нормативність і редагування	4	диф. залік
ОК 4	Методологія, організація наукових досліджень, інтелектуальна власність	4	екзамен
ОК 5	Прикладна лінгвістика	4	екзамен
ОК 6	Еволюція наративних стратегій у світовій літературі	4	екзамен
ОК 7	Комунікативні стратегії: англійська мова	4	екзамен
ОК 8	Комунікативні стратегії: німецька мова	4	екзамен
ОК 9	Сучасні теорії перекладу	4	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		35	
Вибіркові компоненти ОП			
ВК 1	Лінгвориторичний аспект перекладу	5	диф. залік
ВК 2	Прагматика письмового перекладу	5	диф. залік
ВК 3	Прикладна дискурсологія	5	диф. залік
ВК 4	Лінгвосеміотичне світоконструювання	5	диф. залік
ВК 5	Переклад медійних текстів з німецької мови	5	екзамен
ВК 6	Німецька мова наукового спілкування	5	екзамен
ВК 7	Міждисциплінарні підходи у дослідженні літературних творів	5	екзамен
ВК 8	Жанрові модифікації сучасного роману	5	екзамен
ВК 9	Сторітелінг у науковому дискурсі	5	диф. залік
ВК 10	Театральна імпровізація для ефективної комунікації	5	диф. залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		25	
Практики			
ОК 10	Переддипломна практика (англійська, німецька мови)	16	диф. залік
Підготовка до атестації			
ОК 11	Підготовка кваліфікаційної роботи	14	
Загальний обсяг освітньої програми		90	

2.2 Структурно-логічна схема ОПП

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми спеціальності В11 «Філологія» за спеціалізацією В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційна робота спрямована на розв’язання спеціалізованої задачі та/або практичної проблеми в галузі філології за спеціалізацією В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська», що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації.

Кваліфікаційна робота розміщується у репозитарії НУ «Чернігівська політехніка». Кваліфікаційна робота презентується та обговорюється за участі науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: магістр філології за спеціалізацією В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська».

4- Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Обов'язкові компоненти

	OK1	OK2	OK 3	OK4	OK 5	OK6	OK7	OK 8	OK 9	OK10	OK 11
IK	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК1			+		+	+				+	+
ЗК2				+						+	
ЗК3		+			+	+			+	+	+
ЗК4	+		+	+		+				+	+
ЗК5	+						+	+		+	
ЗК6							+	+	+	+	+
ЗК7				+	+					+	+
ЗК8		+					+	+	+	+	
ЗК9	+									+	
ЗК10										+	
ЗК11				+							+
ЗК12				+		+					+
ЗК13	+										
СК1				+	+	+					
СК2						+					
СК3				+	+	+					+
СК4				+	+						+
СК5				+					+	+	+
СК6									+	+	+
СК7			+	+					+	+	+
СК8			+		+	+	+	+		+	

5- Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми

Обов'язкові компоненти

	OK1	OK2	OK 3	OK4	OK 5	OK6	OK7	OK 8	OK 9	OK10	OK 11
PH 1				+						+	+
PH 2			+				+	+	+	+	+
PH 3		+		+			+	+	+	+	+
PH 4				+						+	
PH 5		+								+	+
PH 6							+	+		+	
PH 7				+	+	+				+	+
PH 8				+		+					
PH 9				+	+					+	
PH 10					+				+	+	
PH 11			+		+						+
PH 12				+						+	+
PH 13					+	+				+	+
PH 14			+							+	+
PH 15				+							+
PH 16				+						+	
PH 17					+				+		+
PH 18	+										+

6. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
3. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>.
4. Національна рамка кваліфікацій // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#n12>.
5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>.
6. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 27 березня 2025 р. № 512. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/2025/03/27/nakaz-mon-512-vid-27-03-2025.pdf>
7. Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text>.
8. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти: Постанова від 30.12.2015 р. №1187 / Кабінет Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>.
9. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. МОН: Київ, 2019. 16 с. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/06/25/035-filologiya-magistr.pdf>.
10. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). URL: https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf.
11. Порядок розробки, затвердження, моніторингу та закриття освітніх програм у Національному університеті «Чернігівська політехніка», затверджений Вченою радою Національного університету «Чернігівська політехніка» від 31.08.2020, протокол № 6. URL: <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/poryadok-rozrobky-zatverdzhennya-monitoringu-ta-zakryttya-osvitnih-program.pdf>.
12. Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій для атестації здобувачів вищої освіти НУ «Чернігівська політехніка», затверджене вченою радою НУ «Чернігівська політехніка» від 31.08.2020 р., протокол №6. URL: <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/polozhennya-pro-poryadok-stvorenniya-ta-organizacziyu-roboty-ek-dlya-atestacziyi-zdobuvachiv-vo.pdf>.
13. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.-уклад. : В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М.

Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В.Г.Кременя. К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. 100 с.

14. Рашкевич Ю. М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: монографія. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2014. 168 с.

15. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд.

URL:https://erasmusplus.org.ua/images/phocadownload/%D0%A0%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BE%D0%BA_%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B8_%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B8_book_2015.pdf.

16. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації / Авт.: В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В. Г. Кременя. К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. 120 с.

17. International Standard Classification of Education ISCED 2011. URL : <https://www.uis.unesco.org/sites/default/files/medias/fichiers/2025/08/EDS-3-ISCED-Final-WEB.pdf>.

18. ISO 17100-2015. Translation Services: Requirements for Translation Services.

URL: <https://www.password-europe.com/images/PWE/PDF/ISO-17100-2015.pdf>.

19. ISO 1087 ISO-1087:2019. Terminology work and terminology science — Vocabulary. URL: <https://cdn.standards.iteh.ai/samples/62330/f8493dfbf02f4f23b9d9524832aa0b9b/ISO-1087-2019.pdf>.

20. ISO 18841. Interpreting services — General requirements and recommendations.

URL: <https://cdn.standards.iteh.ai/samples/63544/fdc44516455a47b985854ef9d3287146/ISO-18841-2018.pdf>.

21. Manual to Accompany the International Standard Classification of Education 2011. URL: <http://uis.unesco.org/en/topic/international-standard-classification-education-isced>.

22. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) та загальними компетентностями та прикладами стандартів. URL: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.